

Tentamenstid: 5 timmar. Tillåtna hjälpmedel: Skrivdon. För betyget 3 krävs 18 poäng (av 24) på del A. För betyget 4 krävs 18 poäng på del A och 25 poäng totalt. För betyget 5 krävs 18 poäng på del A och 32 poäng totalt.

Del A

1. För vilka värden på a är ekvationssystemet

$$\begin{cases} ax + y = a \\ x + ay = 1 \end{cases}$$

lösbart? (2)

2. Bestäm, när den existerar, inversen till matrisen

$$A = \begin{pmatrix} a & 1 \\ 1 & a \end{pmatrix} \quad (2)$$

3. Lös ekvationen

$$\begin{vmatrix} 1 & 1 & x \\ 1 & x & 1 \\ x & 1 & 1 \end{vmatrix} = 0. \quad (2)$$

4. Bestäm arean av triangeln med hörn i punkterna $(0, 1)$, $(3, 2)$ och $(2, 3)$. (2)

5. Bestäm arean av triangeln med hörn i punkterna $(0, 1, 1)$, $(1, 3, 2)$ och $(1, 2, 3)$. (2)

6. Låt L vara linjen med ekvationen $x + y = 0$. Skriv vektorn $\mathbf{w} = 3\mathbf{i} + \mathbf{j}$ som en summa $\mathbf{w} = \mathbf{u} + \mathbf{v}$, där $\mathbf{u}$ är parallell med L och $\mathbf{v}$ är vinkelrät mot L . (2)

7. Låt L vara linjen i föregående uppgift. Bestäm avståndet från punkten $(3, 1)$ till L . (2)

8. Låt Π vara planet med ekvationen $x + 2y - 2z = 0$. Bestäm avståndet från punkten $(1, 2, 1)$ till Π . (2)

9. Π är planet i föregående uppgift. Vilken punkt på Π ligger närmast punkten $(1, 2, 1)$? (2)

10. Bestäm elementära matriser E_1, E_2, E_3 sådana att

$$E_3 E_2 E_1 A = I \quad \text{där} \quad A = \begin{pmatrix} 9 & -5 \\ -2 & 1 \end{pmatrix} \quad (2)$$

11. Två linjer ges av $L_1 : (x, y, z) = (3 - 2t, 5 - t, t)$, $L_2 : (x, y, z) = (t, 2 - t, 2)$. Visa att linjerna skär varandra och bestäm skärningspunkten. (2)

12. Låt L_1, L_2 vara linjerna i föregående uppgift. Bestäm en ekvation för planet som innehåller båda linjerna. (2)

Del B

13. Bestäm alla högerinverser till matrisen A , där

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \end{pmatrix}$$

Du ska alltså lösa matrisekvationen

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_{11} & x_{12} \\ x_{21} & x_{22} \\ x_{31} & x_{32} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \quad (4)$$

14. Låt L_1 vara skärningslinjen mellan planen $x + y = 1$ och $y - z = 2$. Låt L_2 vara skärningslinjen mellan planen $x - y = 3$ och $y + z = -1$. Bestäm avståndet mellan L_1 och L_2 . (4)
15. Π är planet med ekvationen $x + y - z = 1$ och $\mathbf{w} = \overrightarrow{AB}$, där $A = (1, 1, 3)$, $B = (2, 1, 0)$. Skriv vektorn $\mathbf{w}$ som en summa $\mathbf{w} = \mathbf{u} + \mathbf{v}$, där $\mathbf{u}$ är parallell med Π och $\mathbf{v}$ är vinkelrät mot Π . (4)
16. Bestäm standardmatrisen för den linjära avbildning T som geometriskt kan beskrivas som den ortogonala projektionen på planet $x + y - 2z = 0$. Bestäm alla vektorer $\mathbf{v}$ sådana att $T(\mathbf{v}) = \vec{0}$. (4)